

... doe-het-zelf museum in Tessin

Vervolg van pagina 11

EN uitstapje in het dal van het Zwitserse Monte St. Georgio zou kunnen beginnen met een bezoek aan de marmergroeve in Arzo. Ingenieuze zaagmachines snijden de rose gekleurde blokken uit de bloot gelegde bergwand, waar in de loop der jaren een enorm gat in is ontstaan. Er zijn geen aparte rondleidingen maar er is altijd wel iemand in de buurt die wat tekst en uitleg wil geven over dit gewilde Zwitserse marmer. En misschien ook wel een gepolijst stuk cadeau wil doen. Want er liggen zomaar langs de weg vele tonnen afgekeurd materiaal.

In het verderop gelegen dorp Meride is veel marmer in woningen verwerkt. De overvloed aan dit kostbare materiaal is daar zelfs terug te vinden in menig tuinmuurtje. Ter bescherming van de karakteristieke klinkerbestrating, geldt voor een deel van Meride (vooral de steegjes) een asfaltverbod.

Dit daldorp beschikt over een opvallend doe-het-zelf museum. De toegangsdeur is altijd open en een beheerder vrijwel nooit aanwezig. Het is een kwestie van zelf een lichtknop indrukken of een knop om draaien om een diaserie van start te laten gaan. Er valt veel te leren over de ontstaansgeschie-

denis van het dal, compleet met stukken gesteente waarin de contouren staan afgedrukt van uitgestorven dieren, die ooit rondwaalden toen de mens dit stukje Zwitserland nog moest ontdekken.

Ook een opvallend skelet, maar dan in het echt, ligt ter bezichtiging in de doopkerk van Riva san Vitale. Het zijn de stoffelijke resten van een pastoor, die tijdens zijn leven nogal indruk heeft gemaakt op zijn parochianen. Nog jaarlijks wordt hij met een processie geëerd. Zijn skelet, gestoken in een stemmig pastoorskostuum, ligt opgebaard in een doods-kist met zij-kanten van glas zodat de eerwaarde altijd kan worden bekeken.

Veel bekijks trekken ook de woningen en gebouwen die staan vermeld in de serie archi-

tectuur-folders die voor deze regio zijn vervaardigd. Tal van internationaal bekende bouwmeesters lieten hier hun (ook recente) creatieve sporen na. Zoals de opvallende ronde woning van Mario Botta in Stabio en, ook van hem, het gestreepte blokkendooshuis in Ligornetto. De bewoners zijn er best trots op dat hun bezit in de toeristische route is opgenomen en doen niet moeilijk als u even door de voor- en achtertuin loopt om het bijzondere pand wat nader te bekijken.

Het zou zonde zijn om Ligornetto de rug toe te keren, zonder een bezoek te hebben gebracht aan het Vela-museum. In deze voormalige villa is indrukkend werk te zien van de broers Vincenzo, (sculpturen), Lorenzo (schilderijen) en Spartaco (keramiek) Vela. Pas op: de

suppoost reageert op fotostellen als een stier op een rode lap. De collectie is weliswaar bestand tegen een flitslichtje maar hij moet ook nog stapels fotoboekjes over dit bijzondere museum aan de man zien te brengen. Vandaar.

Van Ligornetto is het niet ver rijden naar San Pietro di Stabio, waar op hoog niveau de kunst van het eten bereiden wordt bedreven. *Ristorante Montalbano* is een culinair lustoord, dat slechts voor ingewijden is te vinden. Straat in, straat uit, langs rietvelden, over een zandweg, twee keer links, over het erf van een boerderij en aan het einde van de puzzeltocht ligt verscholen tussen het groen deze trekpleister voor lekkerbekken. Zelfs eigenaar Claudio is zo onder de indruk geraakt van zijn *ristorante* dat hij er een boek over liet samenstellen. Heel speciale gasten ontvangen een exemplaar. Maar niet nadat zij zich tegoed hebben gedaan aan een lange reeks gangen die de koks met zware gebaren op tafel zetten. Speciaal met het oog op klanten die na het tafelen hun oriëntatie kwijt zijn, heeft Claudio de achterdeur van een stevig slot voorzien. Pal achter het restaurant loopt de Italiaanse grens en je moet klanten, die nog moeten betalen, niet in de verleiding brengen naar het 'buitenland' te vluchten, vindt mijnheer.